Második évfolyam. Kassa, 1880. február 22-én. 8. szám.

Szerkesztési iroda: Kassa, Iakatos-utcza 5. sz a. hová a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Csak bérmentes leveleket fogadunk el.

Semmit sem közlünk, ha nem tudjuk, kitől jön.

SZINÉSZETI KÖZLÖNY

A VIDÉKI SZINÉSZET ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ HETILAP.

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő: Báthory Románcsik Mihály.

Kiadóhivatal: Kassa, főutcza 57. sz. a. hová az előfizetési díjak küldendők.

Előfizetési feltételek: helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:
Egész évre....6 frt — kr.
Fél évre.....3 frt — kr.
Negyed évre..1 frt 50 kr.
Két hóra.....1 frt — kr.

Előfizetések bármely naptól elfogadtatnak.

Hirdetések jutányos áron felvétetnek.

Az érem másik oldala.

T. Szerkesztő ur!

Kötelességszerűnek tartom becses lapjában megjelent s Iglóról febr. 4-ről kelt levélre néhány észrevételt, s azon szinügybarát, mint ama levél irója megjegyzéseire, illetve vádjaira a tagok ellen, néhány szereny szót koczkáztatni.

Nagy örömömre szolgál, ha a közönség köréből több műbarát s szinpártoló a szinészet felvirágzására s annak gyámolitására szót emel s ügyünket előmozditani törekszik.

De nem helyeselhetem a t. levéliró ur azon nézetét, hogy midőn lándsát tör érdekünkben, hogy gyenge sánczainkat védelmezze, egyszersmind pálczát tör a quasi kisebb társulatok tagjai felett, azokra határozottan „pereatot“ kiáltván. Mentheti azon körülmény, miszerint mint tán buzgó müpártoló, még nincs a coulissák titkaiba avatva. Ő határozott rosszaló véleményt mond a tagok felett, pedig ezt nem helyesen teszi. Elmondom miért.

Nem szabad a rendetlenségek kutfejét a szini corruptio okát határozottan a tagok, — egyes szinészek közt keresni. Én istenem, hogy a közmondással éljek: a hol vagyon a dög, oda gyülnek a sas keselyük. Magyarán mondva, a hol könnyü, dologtalan, s tán mégis kényelmes élet mutatkozik, oda törekszik az ingyen élő, kapa kasza kerülő proletárok legiója. Hisz a könnyü élet mellett — nem is számitva a többi s a szinészet leple alatt kinálkozó és üzött kicsapongásokat, némi czimre és tekintélyre tesz szert, s a mellett formalis joguk van követelni, hogy a társadalom müvelt osztályához soroztassanak.

Hiszen mi, a nemzet nyelv apostolai, s a nemzet napszámosai vagyunk! Kalapot kell előttünk emelni mindenkinek, ki jó magyarnak tartja magát!

De vegyük a dolog komoly oldalát. Első sorban, ha egy városba valamely szintársulat bevonul, véleményem szerint sohsem a társulat egyes tagjait érheti a dicsérő, vagy megalázó kritika. Miért? Ha jó a társulat, a birálatnak okvetlenül igy kell hangoznia: N. N. igazgató tapintatosan járt el, midőn városunkba egy kitünően szervezett társulatot hozott stb.

Vagy: N. N. igazgató nagy baklövést követett el, midőn városunk finomult izlésü közönségét ily silány társulat gyarló produktiói által akarja megrontani

Azonban az az eset ritkán állhat be, hogy a kritika azt nyilvánitsa, miszerint a direktor helyesen járt el, ő igen derék ember, jól játszik, ép ugy mint neje, de az előadások gyarlók, miután társulata birálaton alóli elemekből áll.

Ebben fekszik a dolog bibéje.

Tekintélyes, jónévvel biró igazgató soha sem fog oly társulatot szervezni, mely különben is gyenge hitelünket rontsa. Természetes ő azonban áldoz is, mert jó tagot csak jó pénzért lehet kapni; mig az élősködő, magokat direktoroknak nevező urak csak arra néznek, ki az olcsóbb, s aztán nem törődnek azzal: ha a primo amoroso azt sem tudja, menuyi a kétszer kettő négy. Ilyeneknél aztán folytatólag következnek a többi hiányok, a ruhatár, könyvtár, diszlet stb. Mit törődnek ők, ha a közönség méltatlankodva fordul el kopott ponyváitól s özönviz előtti darabjaitól, csak a D. D.-je meg legyen. A szinészi becsület, az mellékes dolog, s ha városát kizsarolta s annak kedvét vette a szinházbajárástól, azt gondolja sátorfáját felszedvén, a ki utánnam jön, tegye be az ajtót.

Ez az, mit mondani akartam.

„De capite piscis“... mondja a példaszó, s nagyon rosszul tette a t. levéliró, midőn a szegény tagokat támadta meg, mert gyakran akad oly igazgató, ki őket saját zsebe javára elvonja becsületes iparüzletüktől s előttök az Eldoradot csillogtatva, henye pulyákká teszi, kik a csábitás nélkül mint iparosok vagy bármely más ágban, hasznos polgárai lennének a társadalomnak.

Ezt akartam mondani. „Irtsuk a gyomot!“ ez rég hangoztatott jelszavunk; de az irtást ne a leveleknél, hanem a gyökérnél kezdjük meg. Megrostálva az igazgatókat, megrostáljuk a tagokat is. S habár egy néhány igazgatóval kevesebb marad is a felszinen, annál több haszna lesz belőle a szinügynek, s első sorban a közönségnek.

Egy vidéki szinész.

Szinlapbélyeg átalány.

A magyar szinészegyesület központi igazgató tanácsa tudatja az összes szinigazgató urakkal, hogy a nagyméltóságu m. k. pénzügyminiszterium, az ig. tanács ujabb kérelmezése következtében, a bélyegátalány- fizetésre a következő határozatát küldte meg az összes pénzügyigazgatóságoknak:

Körrendelet valamennyi m. k. pénzügyigazgatósághoz.

A magyar szinészegyesület közp. igazgató tanácsának közvetlenül ide benyujtott, indokolt előterjesztése folytán, egyelőre három évi időtartamra vagyis 1882. deczember végeig, megengedtetik, hogy a magyar szintársulatok, a szinlapok után járó hirdetményi bélyegilleték czimén, oly városokban, a melyekben állandó szinházak vannak, havonkint tiz forintnyi, — más városokban és helyiségekben pedig öt forintnyi átalányösszeget fizessenek.

Ezen átalányösszeg, a szintársulat igazgatója által az illetékes pénzügyigazgatósághoz tett irásbeli bejelentés alapján szabályszerüen előirandó, s az egyes hónapokra nézve mindenkor előlegesen és pontosan lerovandó.

Egyszersmind megengedtetik, hogy a magyar szintársulatok, az esetben ha az előadásokat valamely városban a hó folyamában félbeszakitják, — a más pénzügyigazgatóság területén fekvő városokban, vagy helységekben folytatott előadásokra vonatkozó szinlapok után, ugyanazon hóra nézve a fentebb megállapitott átalány-összegen kivül, to vábbi illetékfizetéssel ne terheltessenek, vagyis, hogy az általok a megfelelő hóra már lefizetett átalány-összeg javukra akadálytalanul beszámittassék.

Okvetlenül szükséges azonban, hogy az illető szintársulat igazgatója a félbeszakitott hóra eső átalány-összegnek pontosan megtörtént lefizetése tekintetében magát, a helyben levő pénzügyi hatóság vagy esetleg pénzügyőri közeg előtt — az illető hóra nézve máshelytt lefizetett átalány-összegről szóló hivatalos nyugta felmutatása mellett — kellően igazolja.

Jelen határozatról helyezze tudomásba az igazgatóság az alárendelt hivatalokat, illetve a pénzügyőrséget is, megjegyeztetvén, hogy a szinészegyesület közp. igazgató tanácsa már közvetlenül innét nyert értesülést. Budapest, 1880. január hó 18-án. Madarassy s. k.

A másolat hiteléül: Pauer m. k.*)

*) Ez intézkedés valóban nagy előnyül szolgál a vidéki szintársulatok pénztárára s hisszük, hogy a szinigazgató urak nem mulasztják el köszönetet szavazni, a közbenjárásért az ig. tanácsnak, s az engedményért a pénzügyminiszteriumnak.

Szerk.

Adjunk subventiót a szintársulatoknak.

Előbbi czikkeimben említém, hogy a kerületbeosztás, subventio nélkül káros, mivel egyedáruságra vezet.

Szükséges ez állitást bebizonyitanom.

Valamely kerület csak akkor mondhat le a szabadversenyről, ha a keblében létező társulat megfelel a müvészet igényeinek; de ha, kontárok hirdetik ott az igét a sugólyuk jós székéből, akkor joga van vissza követelni a szabad versenyt és ki nem zárni a hajléktalan, de talán ihletett társulatott az olympiai küzdelemből.

Jogot valamely kerületnek csak a subventio adhat, de e nélkül — a müvészet nevében — müvészet nélkül — számüzni a versenytársakat: ez előjog, sőt hosszabban gyakorolva: egyedáruság.

Mióta a tollat forgatom, mindig az igazság érdekében forgattam azt, úgy, itt se lehetek barátja az elnyomásnak; mert például ha a rosz kiszoritja a jót; ez elnyomás.

Ne bocsássuk le tehát a sorompókat a müvészet előtt, hanem inkább nyissuk ki!

Különben is az engedély-adás az illető hatóság jogkörébe vág s ez bizonyára tudni fogja: mikor és ki előtt kell bezárni a templom ajtaját....

Hátra van még a jutalomjátékokról szólanom. Sok diadal, sok drága emlék. Sok keserü könny emléke e czim.

Nézetem szerint, a jutalomjáték: alamizsnaszerü. Sokkal jobban tisztelem a müvész egyéni méltóságát, semhogy ily módon akarnám lealázni, Csak a 25 éves jutalomjáték barátja vagyok, mikor ez nem ajándék, hanem jutalom a pálya végén és egyértelmű. a koszoruval. De nem is lesz rá szüksége a szinésznek ott, hol illőleg van segélyezve a szintársulat.

Nekem erős meggyőződésem az, hogy *subventió nélkül* nem lehet állandó jó társulatot szervezni.

Hiador.

Két nyilt kérdés a magyar szinészegyesület központi igazgatóságához.

I. Miután a kerületekre osztás a magyar szinészet congressus képviselői által „megcsináltatott“ s Magyarország miniszterelnöke által szentesittetvén, az ország huszonkilencz kerületre lett felosztva s mult év október elsejére a magyar szinigazgatók száma a kerületekkel egyenlő számra redukáltatott: tisztelettel kérdem: mi jogon folyamodott s kapta meg Szabadka városát 1880. év október hó 1-jétől Gerőfi Andor magánzó, ki a harminczadik tehát egy mást kerületéből kiszoritó szinigazgató volna, s kinek jelenleg nem csak, hogy nincsen szinigazgatói engedélye, de még csak nem is működik a szinészeti pályán?

II. Van-e tudomása arról a tisztelt központi igazgató-tanácsnak, hogy Némethy György szinigazgató az 1879. évi deczember hó 10-én hozott szinészcongressus határozata ellenére 1880. évi január hóban bevonult Sáros-Nagy-Patakra s a kassai társulat anyagi és szellemi kárára ott hetekig jogtalanul és háboritlanul működött?

A tek igazgató-tanács válaszát annyival inkább kérem, mert hallgatását bizonyos egyénekkel szemben részrehajlónak leszek kénytelen tekinteni.

A központi igazgató-tanács egy vidéki tagja.

Ne bántsuk az operetteket!

Maga a szunnyadozó természet is dalra ébred fel, hála imát zengve a mindenség alkotójának! — Mért ne énekelnének hát a nagy természet remekei az emberek!? Vagy hálátlanul semmiségnek tekintsék örükségüket, a természet adta emberi hangot?

Ha kimegyünk a szabadba, vajjon a madarak nem énekelnek-e? Pedig senki sem oktatta, senki sem tanitotta őket! Csupán ösztönszerüleg, a természet sugallata folytán zengik el ezer meg ezer féle gyönyörübbnél gyönyörübb áriájukat. . . . és a természet e parányi primadonnáit hallva, — kiknek havi gágéjük sincs, koszorukat sem szórnak nekik buzditásul, a kritikusok sem serkentik őket jeremiádjaikkal, — kinek jutna eszébe lelöröldözni, az erdők — e szerződés nélküli s mégis hivatásukat buzgalommal betöltő és az igényeknek teljesen megfelelő — dalnokait?

A szántóvetőnek is mily édesen esnek a magasból alá szálló pacsirta hangok. Mintha ez zengné fülébe: „vidám szivvel a legterhesebb munkát is könnyebb végezni, tehát én dalommal felviditlak!“

Hát a szorgalmas méh, nem döngicsélve végzi e fáradhatatlan munkáját. A katona ha harczba megy, bátoritó dalokat énekel! A templomba szent zsolozsmákat énekelnek a hivők az Isten diesőitésére.

Ha valakinek bánata van, egy szomorú dalban panaszolja el, s utánna megkönnyebbülve érzi kebelét, szóval a dal, az ének, épen oly jogszerü helyet foglal ez élet törvényei szerint mint a szóbeszéd, vagy a szavalás. — Most menjünk tovább!

A kit öröm ér, ujjong, dalol jókedvében, sőt ha ilyenkor rá nem huzathatná a Plajbász bandájával egy nótát, hát kész beteg lenne, ugy annyira, hogy beteg ágyából csak a keserü patikaszer gyógyitaná ki.

Tehát a zene se kivetni való.

Pedig az öreg Plajbász falusi bandája mely harmadfél személyből áll, és — bele számitva a czimbalom hurjait is — összesen négy huron játszik — még is oly jól esik annak az örömében repülni akaró léleknek! — hát egy valódi tehetségek által leénekelt — s öszhangzatos zenével kisért — operette, hogy ne tenne kellemes benyomást az emberi kedélyekre. Egy-egy kellemesen csengő s szivnek léleknek egy iránt élvet adó ariának csak is nemesen ható ereje lehet a szép iránti fogékony emberre.

A szinmüvészet megmételyezéséről itt szó sincs. Az operettek épen oly tekintélyes állást foglalhatnak el a szinmüvészet terén, mint a dráma vagy opera, ha méltó egyének által képviseltetnek. — Ide nem értve azon operetteket, melyek büzhödtek a frivolitás levegőjétől, a minők előfordulnak vigjátékokban, szinművekben és drámákban is, épen ugy, mint az operettekben, s mely válfajokat ki irtva — mint a konkolyt a tiszta buza közül, — a dráma, vigjáték, opera és operette — testvériesen s büszkén állhatnak meg a magaslaton.

A drámai sasok hagyjanak békét a szerény pacsirtáknak, s ha egy-egy varjut hallanak károgni, ne akarják se a világgal, se önmagukkal elhitetni, hogy minden madár még a fülemüle is káros s a pintyőke is kotkodácsol. — Lám az énekes pacsirta is volt már olyannak szemtanuja, hogy Gertrud királynét egy kérges tenyerü mosogató szolgáló személyesitette; de azért nem hitte se önmaga, sem másokkal nem igyekezett azt elhinni, hogy minden Gertrud királyné mosogató szolgáló, s minden Bánk-bán csizmadia legény! és nem kivánta, hogy álljanak össze a világ minden madarai s üzzék ki a drámai sast fészkéből mert nem erre a világra való!

Én csak azt mondom, hogy szép az a dráma ha szépen szavalják.

De az operett is szép, ha szépen eldalolják! Ne bántsuk tehát az operettet, mert még a költő is azt mondja: hogy a dalban Istenség van!“

Kőmives Imre.

Levelezés.

Dobsina, febr. 13.

Tisztelt szerkesztő ur!

Megbomlott közöttünk az egyetértés — megbénült a törekvés, a jó akarat, — mi kezdetben oly szép jövővel kecsegtetett s melylyel eddig a legszebb anyagi eredményeket vivtunk ki.

Hallja ön és csodálkozva bámuljon!

Kétszery egy ukázt küldött, melyben ránk parancsol, hogy vagy fogadjuk el, s fizessünk neki 3 frt.D. D. vagy megvonja tőlünk engedélyét. . . . . — Mit érdemel ez az ember, ki daczára, hogy Lőcsén 3 hét alatti ottlétemben — a közönség kétszer minden szinházi jegyet elárusitott; — Cornevillire egy harmadik zsufolt házat csinált. Ács Irma jutalomjátékára a zártszékeket s páholyokat házról-házra járva elárusitá — tehát daczára mindennek — beengedte következni az ön lapjában leirt mozdulást. — Akkor nem akartam a dologhoz szólani — nem akartam fújni a mi nem égett; — fájt hallanom, hogy a lőcsei közönséget vádolták — pedig az igazgatási-rendszerben volt a hiba; miután Kétszery hű satelese Sághy, mint a Danaidák hordója elnyelt — telhetetlenül minden jövedelmet. . . Mit szólljak Rozsnyóról? . . . mi magunk 40—46 frton alul nem jatsztunk, — Gerőfiék csináltak bevallott 200 frtot — 30 frt napi költséggel, pedig alig volt 22—23 frtnál több a 4 frt. D. D.-vel (fixumnál D. D.??) — Azonfelül mi magunk még Gerőfiék előtt Cornevillire oly zsufolt házat csináltunk, minőt Rozsnyón nem emlékeznek — s minőt Gerőfiék sem csináltak. Mindezt megkoronázá az, hogy a lőcsei intelligenczia Kétszery minden adósságát kifizeté — s ott maradt pakkját neki portómentesen elküldé, — vegyük most ehhez az ön által inditványozott segélypénzt a 100 frtot — melynek daczára nem átallott mégis a rozsnyói kasinótól segélyt koldulni, — tehát mindezek daczára kinyilvánitá, hogy fizetni nem tud! . . . Mit érdemel az ily igazgató!? . , Előmutogatja ugyan a számadásokat, de az nem levén ellenőrizve — nem bir a valószinüség látszatával sem. — Ennek következtében mi feladtuk őt, hogy ha fizetni nem tud, törvényeink értelmében adja át kellékeit, de tenni ezt is vonakodott — végre ugy oldá meg a csomót, hogy miután kerületi városaiban 20-ad-magával meg nem élhet — kétfelé osztja testületét. — Rögtön láttam, hová üt. Igy akart szabadulni nehányunktól, kiknek meglehetős gage hátralékkal tartozott; — mi propotióra alakultunk, és minden felesleges kiadást mellőzve (alig volt 8—9 forint naponta) tisztességesen éltünk is. — Ő azonban fixumra vitte tovább a nyári proportion beadósodott embereit. — Az ő soha nem fizető s minél nagyobb kiadást csináló septtémája persze megbuktatta őket — és most bennünket is, — kiket quási lerázott nyakáról — jó, hogy megrontson. — Mit érdemel az ily igazgató! fájdalom, hogy mig sok becsületes embert elitélnek, Kétszery folyvást, mint ilyen áll a közvélemény előtt. . . . Némely emberben nincs **önérzet!**

—y—s.

Fővárosi hirek.

— **A ledérség a népszinházban.** Három tekintélyes lap a „Pesti Napló“, „Magyarország“ és a „Független Hirlap“ a napokban szót emelt az ellen a ledér áramlat ellen, mely a népszinháznál annyira elhatalmasodott, hogy ma-holnap tanácsos lesz a szinlapra kiirni, hogy „Csak felnőttek számára!“ Mi tagadás benne, ez áramlatban a népszinháznak tenyéren hordott elkényeztetett primadonnája, a felülmulhatlan kedvességü Blaháné megy elől s ez annál veszélyesebb, mert az ő egyéni szeretetre méltósága megvesztegeti a legpurtanabb nézőt is, a kinek, tőle látva, eszébe sem jut megbotránkozni a legvaskosabb ledérség fölött sem, a mit másnál fölháborodással utasitna vissza. S Blaháné ekkép nem csak a közönség nemesebb izlését rontja meg, hanem egy egész nemzedéket, mely a szinpadon az ő iskoláját képezi s az általa alkalmazott eszközök által remél sikert aratni. Igy fogta fel a helyzetet a „Pesti Napló“ tárczairója, s e szempont birta rá „Magyarország“ és „Függ. Hirlap“ szinireferensét, hogy figyelmeztetésüket Blaháné hoz intézzék. Sajnos, hogy Blaháné a magyar

TÁRCZA.

Az özvegy asszony leánya.

Elbeszélés.

Irta: **Báthory R. Mihály.**

(Folytatás.)

A levél igy hangzott:

„Kedves egyetlen Gáborom!

Fájdalmas meglepetéssel hallám egyik barátnőmtől azon szomoru hirt, melyet a városban széltiben beszélnek, hogy ön egészen kivetkőzött önmagából, a mennyiben józan állapotban ritkán látható. Egy levelet kapott nem régiben ugy-e bár, nevem aláirásával, melyben felszólittatik, hogy mondjon le szerelméről, mert én mással fogok az oltárhoz lépni. Tudja meg tehát, miszerint azon levél gyalázatos koholmány, s nem én irtam, hanem anyám, ki mindenáron egy földbirtokos fiához akar nőül adni; ily módon vélte czélját elérhetni, t. i. bennünket egymástól elválasztani, — most az egyszer azonban csalódott. Mert én önt lelkem mélyéből szeretem, s ön nélkül nem kivánok élni. Nyugtassa meg önt e nyilatkozatom s legyen ismét józan életü. Ön iránti határtalan szerelmem bebizonyitásául fölkérem, jöjjön ma éjfélkor házunk kapuja elé, háromszori kopogtatás után az ajtó felnyilik, várni fogom az udvaron. Rendkivüli fontos beszédem lesz önnel, jövő boldogságunkat illetőleg. Már rég irtam volna, de anyám elzárt előlem minden irószert. Bizalmas barátnőm szivessége folytán juthattam iróeszközökhöz. E levelet a késő éjjeli órában irom, nehogy anyám észrevegye. Barátnőm viszi a postára, ki anyám engedelméből minden másodnap meglátogat. Mert tudnia kell, anyám teljesen elzárt a világtól, minden léptemet Argus szemekkel kiséri, mióta megtudta, hogy szeretjük egymást. Megkisérlettem már több izben könyörületre légyitani szivét, de ő kérlelhetlen maradt. A meglepetéstől tartva, befejezem soraimat, találkozásunkkor elmondom, mennyit szenvedtem, mióta nem láttuk egymást. A sirig hive:

Horváth Mariska.“

A magát oly soká boldogtalannak érző ifju, társaitól félrevonultan, kétszer-háromszor átolvasá a lelke nyugalmát visszaszerző levélkét, nem akarván hitelt adni saját szemeinek, nem tudta ébren van-e vagy álmodik. Delejes gyönyör szállta meg idegeit a kedves, rendetlen kuszált vonások látására, melyek szebbek valának neki Rafael festményeinél. De hogy is ne! hisz egy forrón szerető sziv szenvedése, aggodalma volt ott leirva s a levél irója nem volt más, mint örökre elveszettnek hitt földi üdvössége.

— Oh bocsáss meg angyali Mariskám, — kiáltá fel örömtől ittasulva, bocsáss meg, hogy csak egy perczig is kétkedtem szerelmedben. Most érzem csak valódnak egész becsét és esküszöm nem fogom azt érdemetlenül bitorolni!

Egész nap szokatlan nyugtalanság vett rajta erőt, sehol sem találta helyét. Lázas izgatottság közt várta a nap végsugarainak, a láthatár utolsó csucsáról való lesiklását, oly hosszunak tünt fel neki az idő, mint az éveken át bebörtönzött rabnak, midőn már csak egy nap választja el a szabadulás órájától . . .

Nem azért neveztettnek Éva leányainak a szép hölgyek, hogy még egy ártatlan légyottra se tudnának, minden éber örködés daczára, alkalmat keresni. Tudja isten, de ezek a szeretetre méltó lények némely tekintetben fortélyosabbak, mint a férfiak; az előttünk kivihetetlennek látszó dolgokat, ők a legnagyobb szerencsével hajtják végre. — Előrelátas- és óvatosságban pedig felülmulják még a leghiresebb diplomatákat is. A hol nő van a játékban ott eredménytelenségről szó sem lehet.

E rövid kitérés után talán fölösleges is emlitenünk, hogy a légyott oly pompásan sikerült, mint az, előre tervezve volt. Alig hangzott el az utczaajtón a halk kopogtatási jel, már a másik pillanatban egymás keblén pihent a boldog szerelmes pár. Ezután következett a csókzápor s a szivömlengések hosszu sora. Szivöket egyszerü, de boldogitó érzetek ringaták mámoros kéjben; lelkök messze elszállott a szerelem üdvhonába . . . Feltünt képzeletükben a családi körnek bájos édene, fel a házasélet szerelme s a rájok várakozó jövendő képe a maga valóságában. Sokáig tervezgettek szépen, csendesen, semmi meglepetéstől nem tartva. Már pitymallott, midőn végmegállapodásra jutottak, melynek eredménye az lőn, hogy Mariska az élet küzdelmeiben a szinész gondjaira bizza magát, kinek ölelő karjai közt reméli jövő boldogságát feltalálhatni. Elhatározták e végből Horváthné kérlelhetlenségével daczolva, három nap mulva megszökni a városból, mivel egymás nélkül nem élhetnek.

V.

Ember tervez, — isten végez.

Enyhe tavaszi szellő susog a rügyező fák ágai között. Az ég boltivén milliárd csillag ragyogó fénye tündöklik A természet mély álomba merült. Minden csendes. A hold szelid fényénél egy leány ül nyitott ablakánál, mély ábrándokba merülve, várja szabaditóját, kivel nem sokára az élet rögös utjára lép. Majd föltekint az égre, egy mély lohász tör ki kebléből, kérve a mindenhatót segélje őt terve kivitelében.

Itt volt az idő Mariskára nézve bucsut venni a szülői háztól. Szakitani az egész boldog multtal s belépni egy uj élet csarnokába, hol ki tudja öröm vagy bánat vár reá! . , . Nem, nem! ki gondolna ily pillanatban a jövőben rejlő szenvedésekre, a bizonytalanságokra! Oh ez őrültség lenne tőle, most, mikor a boldogság küszöbén áll.

Gondolatmenetét a toronyóra kisérteties kongása szakitá félbe; éjfél után kettőt ütött. Mariska szive hangosabbau kezdett dobogni, lázas remegés fogta el, mintha valamely közeledő veszély előérzete bántaná.

(Vége következ.)

népszinművet ez eredeti tiszta jellegéből mindinkább kivetközteti. Azt hisszük, őt is az olcsó siker csábitotta el, melyek a sikamlós kétértelmüségek, érzékies „mu'atványok“ által az opere tekben aratott. Mig a nemzeti szinháznál volt Blaháné, nem láttunk tőle efféléket s higyje el akkor igazaban, kedvesebben játszta a népszinmüi szerepeket, csak mióta a népszinházban van szokott ezek alkalmazásához. Örülünk, hogy ezek ellen a sajtóban felszólalás történt, melyet mi is teljesen magunkévá teszünk, örülünk a jó izlés, a szinpad tisztessége, különösen a magyar népszinmü érdekében. Talán nem lesz egészen hatástalan, mert akarjuk hinni, hogy Blaháné megfontolóra veszi a sajtó felszólalását.

— **Kórody Péter** pályanyertes népszinműve „A legény bolondja“, april hóban kerül előadásra a népszinházban.

— **Egy énekesnő halála.** Einhauser Judith tirol-zelli születésü 25 éves hajadon énekesnő szivelvérzés következtében, a Páris városához czimzett szállodában mult héten hirtelen meghalt. A szegény fiatal és szép nő hullája a Rókus kórházból temettetett el.

— **A nemzeti szinháznak uj énekese lesz.** Németh János, a kolozsvári szinház tagja — ki 1875—76-ban Temesváry alatt már budai arenából ismeretes, — f. hó 16-án próbát énekelt s az igazgatóság szerződtette öt évi 3000 frt fizetés és a várszinházban leendő föllépéseiért külön 10 frt föllépti dij mellett.

— **Lukácsy** legujabb népszinművét „A szomszéd uram kakasá“-t az összes fővárosi sajtó határozottan elitélte. Még Blaháné játéka sem menthette meg a bukástól.

— **Színész jubileum.** Vasváry Kovács, a népszinház derék tagja a napokban ülte meg jó egészségben 30 éves szinészi jubileumát. Vasváry K. József sokáig ette a vándor szinészet sanyaru kenyerét, később tagja volt a budai népszinháznak Molnár idejében, majd ismét a vándorbotot ragadta fél, mig a nemzeti szinházhoz szerződtetvén, s onnét került át a népszinházhoz, hol most szerepkörén kivül a könyvtárnok diszes hivatalát is betölti. A Dámik, Jónások, Csicsák s egyébb jóravaló czigány férfiak hasonlithatatlan ábrázolójának kivánjuk, hogy a „devla“ még sokáig mosolyogjon rá, s nagy idők és hosszu évek teljenek el addig, mig ő a világnak azt mondja, hogy „dikhecz.“ Magyarán mondva az isten sokáig éltesse.

Vidéki hirek.

— Tisztelettel kérjük lapunk olvasóit az előfizetési hátralékok szives beküldésére.

— **A nagyváradi állandó szinház** létesitése érdekében az aláirásiiveken pár nap alatt tekintélyes összeg 20,000 frt gyült egybe s olyan egyénektől, kik a nyári szinházra mit sem voltak hajlandók ajánlani. Most, miután a nyári szinkör ügye elejtettnek tekinthető, mivel csak 10,000 frt jött be e czélra, a felhivott épitészek tervei szerint pedig egy nyári szinkör 18—20,000 frtba jönne — nem ajánlható üdvösebb dolog, minthogy a bejött összeget az aláirók ajánlják fel az állandó szinház épitésére, mely czélra igy már 30,000 frt lenne együtt. A meginditandó gyüjtés utján a még kivántató öszszeget rövid időn egybe lehetne hozni és 50—60,000 fortból egy egyszerü, de kényelmes téli szinház már a jövő évre felépithető lenne. Ezzel kapcsolatosan megemlitjük, hogy gróf Bethlen Gergely a tulajdonát képező régi szinkört már bontatja s annak helyére régebben a városhoz benyujtott s jóváhagyatott terv szerint uj szinkört épitend fel, ugy hogy a nyári szinidény kezdetével az előadások tarthatását mi sem fogja gátolni.

— **Debreczeni hirek.** Jászay Mari, a nemzeti szinház tagja, mult szombaton kezdé meg vendégszereplését. — Mándoky szinigazgató egészen ujból szervezi társulatát tavasszal. — Dömjén Rózsa jutalomjátéka egyike volt a legsikerültebbeknek az idén. — Felekiné még e hóban néhány vendégjátékra lerándul. — Dálnoky-pár megválik a társulattól — Operát többé nem adnak, de annál több operettet. — Foltényi „A trapezunti herczegnőt választotta jutalomjátékául. — „Proletárok“-at tegnap adták először.

— **Győrött.** Follinusné Csigaházi Etel jutalomjátékául „Dianna de Lys“ vagy „Egy művésznő szerelme“ dráma került szinre. Jutalmazottat megjelenésekor a szép számu közönség zajosan megtapsolta és egy gyönyörü virágcsokorral tüntette ki. — Dezséri Gyula javára mult kedden „Nagyidai czigányok“ énekes szinmű került előadásra. — Fekete Ignácznak, a társulat tenoristájának mult szerdán volt jutalomjátéka; ez alkalommal a „Zsidónő“ opera adatott elő szép számu közönség előtt. Jutalmazott Eleazár szerepét általános tetszészaj között, nagy sikerrel énekelte. — Csiky Gergely legujabb és nagy hirre vergődött szinműve a „Proletárok“ tegnap először került szinre.

— **Nikó Lina** asszony a bajai szintársulat tagja elvál férjétől, Blazsejovszky Károly budapesti távirdatisztől. Az elválás mindkét fél beleegyezésével történik.

— **Magnások a szinpadon.** Kolozsvárt febr. 6-án b. Lemény Endrétől eredeti szomorujátékot adtak elő. A darab czime „Törvénytelen fiu“, s a kolozsvári lapok nagy elismeréssel nyilatkoznak róla. A szinházi közönség nagy tetszéssel fogadta. — Hasonló sikert aratott a szinházban b. Bánffy György, ki Szigethi „Nagyralátója“-hoz irt zenét többek közt oly ritka szép népdalokat, hogy vége hossza nem volt a tapsnak az előadáson.

— **Aradon** közelébb Kiss Sándor népszinműénekes „Sárga csikó“-ban mutatta be tehetségét, mint szerződött tag. A közönség rokonszenvét első föllépésével teljesen megnyerte. — Febr. 11-én volt Lotsharek György karnagy jutalomjátéka előadatott: „Methusalem“ cz. nagy operett zsufolt ház előtt. A darab nem sokat ér, egy pár csinos énekrészt van benne, a mely érdemes a megtapsolásra, a többi nagyrészt emlitésre sem méltó.

— **A szabadkai** szinházat, mint bennünket tudósitanak, — a jövő téli évadra merész igéretei folytán Gerőfy Andor nyerte el 7 szavazattal 9 közül. Egyet kapott Benedek, egy üres volt. Pályáztak: Arady, Benedek, Bényei, Csóka, Gerőfy, Kuthy, Miklósy, Jakab, Sztupa, Mansberger, Temesváry és Szuper szinigazgatók és Szarvasy Sándor, magyar biztositási felügyelő Pécsett. — Gerőfy az utolsó nap nyujotta be kérvényét.

— **Szilágy-Somlyóról** Várnay Fábián urtól vettük a következő sorokat: „25 éve, hogy a szinészetet ismerem, s magam is már huszadik éve hogy e pályán működöm, de oly nyomorult helyzetben soha nem voltam, mint jelenleg. A legujabb darabokat üres ház előtt adjuk: „Nótás Katát“ kétszer akartam előadatni, mind a kétszer elmaradt, nem jött rá a közönség és ennek egyszerü oka abban rejlik, mert a mükedvelők akarják előadni. Ily helyzetem van, kerületem „anyavárosában“ Szilágy-Somlyón. Mentsen meg az isten minden igazgatót oly várostól, melyben mükedvelők komédiáznak, mert ezek nem hogy emelnék a szinészet hitelét, hanem könyörtelenül kiveszik a szegény vidéki szinész szájából a kenyeret.

— **Sajtóhiba.** Lapunk 6. számában „Hiador“ czikkében alulról számitva; 12-ik sorban, egy boszszantó sajtóhiba csuszott be ugyanis a hol ez mondatik: „kinek régi tagjai is becsületlen zálogban vannak“ e helyett igy értendő: becsületre. Mit is félreértések kikerülése végett, ezennel helyreigazitunk.

— **Jutalomjátékok Szabadkán.** Haray Sándor jutalomjátéka („Két árva“) Dálnoky G. Gyuláé („A spanyol inquisitió“) kevés közönség jelenlétében ment végbe. — Bártfay Antal javára febr. 9-én került szinre először: „A névtelen“ (a népszinházi pályázaton dicséretet nyert népszinmü 3 felv. Irta Bártfai Antal. — Scosa Zoltán és Körtvélyesy Béla urak a jutalmazott iránti szivességből közreműködtek a darabban. A mű meséje röviden az, hogy a névtelen, egy szegény elcsábitott leány gyermeke, kit mert törvénytelenül született, a falu népe üldöz, a ki azonban derék szorgalmas kondás bojtár, s deli szép termetü, s elég ékes nyelvű arra nézve, hogy a falu első legényét Leski Bakos Lászlót kiüsse a nyeregből, elhöditsa előle Kishantosi Hantos Pál, Ilonka leányát. Szerző elég érdekesen szőtte a mesét s nem egy megkapó vonását fedezzük fel benne az öntudatos költőnek. Általában sikerült műnek mondható s a népszinműi-biráló bizottság itélete méltányos és igazságos volt. Közönség szép számban volt jelen, mit különben Bártfai meg is érdemelt, valamint a többszörös élénk tapsot is, mely felvonás közökben a szinpadra hivta. — „Éva a sárkány leánya“ Margitay D. uj népszinműve f. hó 14-én Bogyó Lajos javára — daczára annak, hogy 8 nap alatt ez volt a negyedik jutalomjáték s daczára a zuhogó esőnek — zsufolt ház előtt adatott. S ugy anyagi mint szellemi tekintetben fényesen sikerült. A darabban előforduló dalok zenéjét ifj. Bokor József szerzette. Temesváryné Farkas Irma, a kolozsvári szinház tagja, jelenleg Szabadkán vendégszerepel. Először „Stuart Mária“-ban lépett fel, szép számu közönség előtt nagy tetszéssel.

— **Jakabfy Gábor urtól**, a budapesti hermináteri szinház kibérlésére vonatkozólag következő sorokat vettük febr. 14-iki kelettel: „Én január elején Pesten voltam, személyesen egyezkedtem Guttmann urral és elválásunkkor abban egyeztünk meg, hogy ügyvédjével a szükséges haszonbéri szerződést megbeszélésünk folytán megiratja és aláirás végett Bajára hozzám póstán elküldi, a midőn a szerződésben kikötött 300 frt biztositékot (Cautió) két társammal azonnal lefizetni kötelesek vagyunk.

Guttmann urtól egyenesen a kapitányi hivatalba mentem, hol mult évi október elején lejárt szinigazgatói engedélyemet bizonyitványaimmal együtt felmutattam és kértem részemre a hermináteri szinházra az engedély kiadását. Erre az válaszoltatott, adjam be okmányaimat egy pár sor, kérvény-kiséretében és csatoljam hozzá a bérszerződést is a hermináteri szinházról, melyet Guttmann urral kötöttem, — az esetben biztosan számithatok arra, miszerint az engedélyt nyolcz nap alatt Bajára hozzám elküldik. Mindezekután haza jöttem és mindent bizonyosnak hittem, de ki nem küldte el a szerződést aláirás végett, mint Guttmann ur. Hogy ki mesterkedett e dologban — azt nem tudom, de ha nem csalódom aligha nem a szinházi ügynökség volt a faktor. Ha eddig nem küldte el Guttmann ur a bérszerződést — most már többé nem is kell, — mert én végkép lemondtam a vállalatról; — jónak látom sok farkas elől megretirálni.“

— **Mándoky Béla**, debreczeni szinigazgató, kedden a próba alkalmával annyira rosszul lett, hogy kocsin kellett lakására vitetni. Meghülés folytán nagyobb mérvü mellhártyagyuladást kapott s most ágyban fekvő beteg. Szivünkből óhajtjuk mielőbbi felgyógyulását!

— **Miskolczon** „Kapitány kisasszony“ és „Boccacció“ legutóbbi előadása, mint a „Miskolcz“ irja, valóban megérdemelt, méltánylásban részesülének. Hogy ez előadások sikerében egyik főtényező volt Sólymosy Elek föllépte, az kétségtelen, de eltekintve ettől, minden egyes szereplő hivatása szerint érzett és mozgott. Láng Etel királynéja, jó királyné, „Boccacció“-ja pedig a régi jó első Boccacció volt Alszeghy Ilon Fiamettát igazi bensőséggel énekelte. Kendynek a szertartásmester egyike a legsikerültebb alakitásainak. A szinház Boccaccióra szépen megtelt.

— **Tüz a miskolczi szinpadon.** Vasárnap „Boccacció“ előadásán a közönség igen jól mulatott, mely mulatságnak azonban a 2-ik és 3-ik felvonásban majdnem keserüen megadta az árát: A felvonás közti szünetnél ugyanis valamely diszitő szeleskedése folytán, egy petroleum lámpa eltört, annak tartalma elömölvén, lángra gyült, ezen lángtól más két lámpa is szétpattant és a láng 2 ölnyi magasra kapaszkodott, belekapván egy diszlet foszlányába, mely a magasban libegett és a legborzasztóbb veszély következik be, ha a tűz hirtelen el nem fojtatik. Mig ez belül történt, a nézőtéren alig leirható zürzavar támadt; a rémület „tűzet“ kiáltott, és keresztül-kasul ugrálva, igyekezett mindenki menekülni; csakis néhány higgadt ember erélyes közbeszólásának sikerült a nagy szerencsétlenségtől megóvni a rémüléstől elkábult tömeget.

— **A „Pécsi Figyelő“-ben** olvassuk a következőket: Csóka Sándor szinigazgatónk eddigi működésével fényesen bebizonyitotta, hogy fáradságot és áldozatot nem kimélve, minden igyekezetét oda irányozza, hogy müpártoló közönségünk igényeit kielégithesse. A közönség méltányolta is fáradozásait, a mostoha viszonyok daczára szép pártolásban részesitvén őt és társulatát, s igy az igazgató ur törekvését természetesnek találjuk, s el voltunk készülve, hogy több itt még nem látott jeles szinművet fog bemutatni; azt azonban — s ezt őszintén valljuk meg — hogy Boccacciót is szinre hozza, nem vártuk. Boccacció szinrehozatala jogdij, hangjegyek, costumeképek ruhatári és szinpadi kiállitással közel 700 frtjába kerül, mit azzal hozunk tudomására a közönségnek, hogy a szép törekvésü igazgatónak e nehéz vállalatát, minél tömegesebb pártfogása által könnyitse meg.“

— **Kecskeméten** közelebb Feleki Miklós és neje Munkácsy Flóra vendégszerepeltek. E. Kovács Gyula, a budapesti nemzeti szinház tagja, a napokban háromszor lépett fel mint vendég. Hamlet, Othello és Bánkbán-ban. A vendégek folyton zsufolt házelőtt nagy tetszés közt játszottak.

— **Az aradi szinügy-gyámolitó egylet** közelébb tartott közgyülésén elhatározta, hogy az alatta működő szintársulattal a tavaszi idényre szakit, s azt nemcsak ruha és könyvtár nélkül küldi utjára, hanem még keresztlevéllel sem látja el, a mennyiben czimének használatától is el fogja tiltani. (De vajjon szabad-e ezt tennie? Vagy szentesitett alapszabályainkat ezek az urak semmibe sem veszik? Ha ezt megengedi a k. ig. tanács, ugy bárki is kijátszhatja illetve lábbal tiporhatja alapszabályainkat és ez által a legnagyobb rendetlenségekre mi magunk fogunk alkalmat nyujtani. Jövő számunkban tüzetesebben szólunk ez ügyről. — Szerk.)

— **Kassán Krecsányi** Sarolta jutalomjátéka pénteken volt; „Boccaccio“-t adták elő zsufolt házzal. Jutalmazott 3 pompás koszorut és egy csokrot kapott.

Külföldi hirek.

— **Egy magyar énekesnő** diadala a külföldön. Human Elis milanoi első felléptéről az összes olasz lapok a legnagyobb elismeréssel nyilatkoznak, és beismerik, hogy a kisasszony első fellépte Milánóban valóságos diadal volt. Olaszország egyik első zenekritikusa azt irja felőle, hogy hangszépségben és a belkantóban a kisasszony valóságos tünemény és gratulál az igazgatóságnak, ki e nagy tehetséget azonnal felismerte. Ez annyival inkább figyelmet érdemel, mert ugyanekkor az ott vendégszereplő hires Albani cziczomázott énekmodorát mint helytelent elitélik.

— **Szinházi czenzura Bécsben.** Az osztrák főváros szinpadjain, az utóbbi időkben sok igen frivol darab terjesztette az erkölcstelenséget. Ennek következménye az lett, hogy a kormány intézkedéseket tett a czenzura behozatalára. Közelebb már felszólitják az összes bécsi szinházigazgatókat, hogy minden uj darabot mutassanak be az illető czenzura-hatóságnak. Kivételt képeznek azonban az udvari szinházak. Az „Apám felesége" czimü uj vigjáték egyik jelenetét már megváltoztatták, a czenzura kifogásolása miatt.

— **Becsületsértés a szinlapon.** Münchenben sajátságos pör képezi most a beszéd tárgyát szinházi és szinház-baráti körökben. Meysenheim asszony, az udvari opera egyik énekesnője, nemrég férjhez ment s nászutra távozott. Szabadságideje leteltével mult vasárnap kellett volna ismét föllépnie, a szinlap azonban e napon vastag betükkel tudtára adta a közönségnek, hogy Meysenheim asszony nem teljesitette szerződésszerü kötelességét, nem érkezett vissza kellő időre s nem is jelentette idején, hogy a kitüzött napon föl nem léphet. A müvésznő ebben becsületsértést látván, ügyvédet bizott meg becsületsértési pör inditásával s okmányokkal igazolja, hogy a vasuti vonat késett el és hogy erről táviratilag értesitette az igazgatóságot. A közönség általában a müvésznő pártján van, mert tulzott dolognak tartja a nyilvános megrovást efféle csekélység miatt; az igazgatóság pedig meglehetős zavarba jutott, mert az énekesnő azt követeli, hogy ugyanott nyerjen elégtételt, a hol a sértés történt, tudniillik az igazgatóság a szinlapon épen olyan vastag betükkel nyomassa ki az engesztelő nyilatkozatot. Most kivánesian várják a nagy válság eldöntését.

— **Arisztokrata szini előadások.** Hohenlohe Róza herczegnő termeiben Bécsben a legfényesebb szini előadások fognak tartatni a napokban. Tervben van egy alkalmi bohózat s egy franczia proverbe előadása, mindkét darabot az osztrák arisztokráczia legelőkelőbb tagjai fogják előadni. A rendezéssel Leo Eridrich tanár bizatott meg. Érdekesnek tartjuk fölemliteni, hogy azon alkalmi bohózatot egész társaság irta meg, mely Hohenlohe herczegnő, Hunyady és Andrássy grófnők, Podstatzky-Lichtenstein, Kielmannsegg, Czernin és Lerchenfeld urakból áll. A franczia proverbet pedig a mi franczia konzulunk, Borguignon báró irta. Az egész előadás vezetését Metternich Richard herczeg vette át.

— **Dublinban** febr. 9-én a legjelentékenyebb szinház leégett. Egy munkás égő gyertyával kezében diszitgeté az alkirályné páholyát, ebből támadt a tűz! A rendező, a szertárnok és még négy más ember égett meg, 13 tűzoltó megsérült. A kár 400 ezer forint.

— **Öngyilkos szinigazgató.** Párisban Bertrand Gusztáv a Theatre Nations igazgatója a napokban hirtelen meghalt. Némelyek szerint szivhüdés érte, de valószinübb, hogy öngyilkos lett. Nyolcz hó előtt vette át a nevezett szinházat barátnőjével, Dumas Máriával s czélul tűzte ki magasabb foku szini előadásokat rendezni, a mi sikerült is neki; anyagi haszna azonban nem volt kisérletének s végre oda jutott, hogy tagjait nem volt képes fizetni. Ezek bántalmazták őt, tolvajnak nevezték, mit a komoly törekvésü becsületes ember nagyon szivére vett; lesujtva távozott a szinházból s reggelre már holt hirét vitték a szinházba.

Szerkesztői üzenetek.

— J. P. urnak, Szabadka. Becses sorai vételekor levelünk talán már kézhez is jutott. Nagybecsü dolgozatainak mindig szoritunk helyet. A Shakesperei cultusról szóló czikkeket kérjük. Legyen meggyőződve, a szinészvilág örömmel és érdekkel olvassa a megjelent czikkeket. Legyen szerencsénk mielőbb! Szivélyes üdvözletünket küldjük!

— B. A. urnak Szabadka. A czikk későn érkezvén csak a jövő szombaton közölhetjük. — Onnan mind a két lap jár nekünk. — Mi lapunkat város szerint, külön adjuk postára, a rendeltetési helyre tehát okvetlen megérkezik. Mindenesetre jó lesz a levélhordóval beszélni, hogy csak a czimzettnek kézbesitse a lapot, igy biztosithatjuk az „elfogás" ellen. A többire nézve levelet irunk

— Sz. B. urnak Putnok. Ha a föllépés megtörtént örömmel megemlitjük, de addig óhajtását nem teljesithetjük.

— G. L. urnak. Szeged. Megkaptuk, némi változtatással jönni fog. Üdvözlet! — Egy vidéki szinésznek kérjük máskor is. Szivesen fogadjuk

— T. K. urnak Arad. Késön érkezett.

— Anatolnak. Mi a szerződtetések közvetitésére egyrészt azért vállalkoztunk minden díj nélkül, mert ezáltal kedves szolgálatot véltünk teljesiteni, a vidéki szinészetnek, másrészt pedig azon reményben, hogy fáradságunk elismeréseül nagyobb számban fognak lapunkra előfizetni, de sajnos éppen az ajánlkozók közül alig egy pár járatja a Sz.-Közlönyt. S hisszük azonban, hogy érdekükben tett és teendő szivességet lapunk pártolásával fogják viszonozni.

— y. l. Hogy Gerőfy minő jogon pályázott a szabadkai szinházért is nyerte el, azt mi sem értjük. Annyi azonban bizonyos, hogy a vidéki szinészet körében nagy fölháborodást szült e szabályellenesség, hisz igy bármely magánuzó kiturhat egy egy igazgatót állásából. E tárgyban lapunk zártakor az önével együtt a második czikket vettük. S mint e perczben tudatják velünk, az összes szinigazgatók erélyesen tiltakoznak e szabályellenes eljárás ellen s jövő számunkban egy nyilatkozatban fölháborodásuknak kifejezést is szándékoznak adni, mert Gerőfy oly egyénnek ismértetik, ki sokat igér, de keveset ád. Jövő számunkban közöljük a czikkeket.

Állandó rovat.

Kormányengedélylyel biró szinigazgatók jelenlegi állomásai

Aradi Gerő Szeged. — Aradi társulat Arad. — Balog Alajos Csáktornya. — Bényei István Kecskemét. — Beődy Gábor Győr. — Csaby Imre Detta (Temesmegye). — Csóka Sándor Pécs. — Fáy János és Kárpáthy György Szent-Gotthárd. — Gáspár Jenő Cs.-Somorja. — Hubay Gusztáv Vácz. — Károlyi Lajos Sz.-Fehérvárt. — Homokay László Orosháza. — Jakab Lajos Lőcse. — Kétszery József Putnok. (A társulat másik része Bodnár Sándor vezetése alatt Dobsinán működik.) — Kőszeghy Endre Heves. — Krecsányi Ignácz Kassa. — Kuthy Béla Szatmár. — Mándoki Béla Debreczen. — Miklóssy Gyula Miskolcz. — Nagy Mihályné Baja. — Szabó Antal Torda. — Szegedi Mihály Békés. — Sztupa Andor Fogaras. — Szuper Károly Szigetvár. — Temesvári Lajos Szabadka. — Várady Ferencz Deés. — Várnay Fábián Zilah. — Völgyi György Nyitra.

Megbizások tára.

Ajánlkozások:

2. Kardalnok tenorprim és segédszinész 40 frt. gage, 35 frt előleg és utiköltség.
3. Segédszende és soubrette. (Rögtön is mehet).
4. Kardalnok bass I és segédszinész 40 frt g.*) 30 frt e.**) és u. k.***) (Rögtön is mehet).
5. Segédapa 35 frt g. 20 frt e. u. k.
6. Szerelmes szinész. (Rögtön is mehet.)
7. Operette-buffo és népszinmü énekes, szükség esetén karmester és rendező. Nyáron 70 frt, télre 80 frt g. 2 fél jutalomjáték, fél havi e. u. k.
8. Operette-tenor 60 frt g. 30 frt e. u. k.
9. Opera és operette énekes gazdag repertoirral.
10. Kardalnok bass II, neje sopran II, 70 frt télen 80 frt g. 40 e. u. k.
11. Betanult opera és operette kardalnok bass I 40 frt g. 25 frt e. u. k. (Rögtön mehet.)
12. Szinlaposztó, kellékes, segédszinész 30 frt g. u. k. kellékesdij 1 frt 50 kr.
13. Sugó, társalgási, salonkomikus kisebb társulatokhoz, 35 frt g. 20 frt e. u. k. (Rögtön is mehet.)
14. Lyrai szerelmes és társalgási szinész.
15. Karmester. Nyárra 80 frt g. fél jutalomjáték 40 frt e. 10 frt u. k. télre 100 frt g.
16. Festő, diszmester és segédszinész, neje sugó esetleg pénztárnoknő.
17. Kedélyes apa, neje népszinmü- és másodoperett énekesnő.
18. Kardalnok bass II és segédszinész.
19. Kardalnok és segédszinész.
20. Operette-buffó es népszinmüénekes. (Kisebb társulathoz)
21. Szerelmes szinész.
22. Drámai hősnő és anya 50 frt g. egy havi előleg fél jj.; — proportióról 30 frt e. 2 fél jj.
23. Operette-tenor és népszinmüénekes 90 frt g. 40 frt e. u. k.
24. Apa és intrikus, neje másod népszinmü- és operette énekesnő 100 frt g. 50 frt e. u. k. jj.
25. Népszinmüénekes és másodszerelmes kisebb társ. 50 frt g. 25 frt e. u. k.
26. Kardalnok bass II segédszinész, szabó és ruhatárnok 30 frt g. egy havi e. u. k.
27. Buffo, pedans komikus, intrikus, neje kardalnoknő és másodszende.
28. Operette alt és népszinmüénekesnő 80 frt g. télre 100 frt g. fél jj. fél havi előleg.
29. Másodszerelmes és bonvivánt, neje komika és anyaszinésznő; kisebb társulathoz fixumra.
30. Drámai szende növére sugónő fixumra.
31. Apa és jellem, kisebb társulatnál karmester és rendező. 40 frt g. ¼ havi e. fél jj. u. k. Neje népszinmü, operette énekesnő és vigjátéki szende 50 frt g. Külön is elszerződnek.

*) g.=gage ** e.=előleg. *** u. k.=utiköltség. jj.=jutalomjáték.

32. Másodszerelmes és kardalnok tenor I; neje kardalnoknő sopran I. 70 frt g. fél havi e. u. költség.
33. Kardalnok bass II és segédszinész 35 frt g. 15 frt e. u. k.
34. Pénztárnok szükség esetén játszik is.
35. Jellemszinész, neje népszinmüénekesnő és naiv. 100 frt g. 2 fél jj. fél havi e. és u, k.
36. Segédénekesnő 70 frt, g. télen 80 frt, fél havi e. és u. k.

Eladandó szinmüvek:

„Ördög a földön" operette 3 felvonásban Souppétől.

„A doktor bácsi" (Doctor Klausz(vigjáték 3 felv. Larongetól.

„A szinésznő atyja" franczia szlnmü 5 felv. Megszerezni óhajtók forduljanak a forditóhoz, Miklósy Gyula szinigazgatóhoz Miskolczra.

„Margit nász előesteje" mulattató vigjáték 5 felvonásban; irta Kneisel Rudolf, forditotta Dvortsák Gyula. Székesfehérvárt nagy tetszés közt adatott Jogdija 10 frt. Megszerezhető a forditótól, Budapest, szerecsen-utcza 8. I. sz. emelet.

„A veres kakas" eredeti népszinmü, dalokkal, tánczczal s nagy némaképlettel 3 felvonásban. Irta: Réthy László. Megrendelhető lapunk kiadóhivatalában.

„Csikósok Bécsben" énekes szinmü 5 felv. uj népdalokkal és opera részletekkel. Irta: Kohányi Frigyes, zenéjét Z. B. F. . — Ára sugókönyv és partiturával együtt, 20 frt.

„Hajnal Terka" népszinmü 3 felv. Irta Vedress Gyula. Megrendelések a szerző neve alatt Pécsre a szinházhoz intézendők.

„A mosolygó Salamon", eredeti énekes népszinmü 3 felvonásban, irta Vihary Elemér; zenéjét Rzimek W. a pécsi székesegyház karmestere. Jog, sugókönyv és partitura 18 frt. Megrendelhető a szerzőnél Pécsett.

Pályázat.

A szegedi szinügy-egylet választmánya, a városi tanács beleegyezésével együtt a helybeli szinielőadásokra vonatkozó engedélyt,. jövőre pályázat utján határozván el betölteni.

Mindazon hazai, magyar szinigazgatók, kik ezen jogot elnyerni óhajtják, felhivatnak, hogy kellőleg felszerelt folyamodványaikat, bezárólag f. évi márczius hó 10-ig, ide Szegedre, Kalmár István, ügyvéd és szinügy-egyleti titkárhoz beküldeni szivesked jenek.

Az elnyerendő szinigazgatói állomás. az 1880 évi október 1-től, 1881. évi október 1-ig terjedő szini-saisonra adatik s az illető pályázni akarók, legalább társulatuk elsőrendü tagjainak névsorát, szerződésszerüleg tartoznak kimutatni és igazolni Kelt Szegeden, 1880. február 10-én A választmány megbizásából: Kalmár István. titkár.

HIRDETÉS.

Poudre de Serail.

Blaháné Louiza művésznő kedvencz arczpora.

Ezen arczpor, vegytanilag tökéletesitve, minden ártalmas szerektől mentes és oly kitünő tulajdonságokat egyesit, hogy minden eddig a külés belföldön készitett porokat sokszorosan felülmulja; nagymérvű federeje az arczot az időjárás kellemetlen befolyásától megóvja, az arczunk és a test szinnek ifju és természetes szinezetet kölcsönöz, ugy, hogy a legélesebb szem sem képes a port rajta észrevenni, mely kitünő hatásáért Blaháné Louiza asszonyság következő sorokkal tüntette ki:

Tiszt. **Müller J. L.,** ezelőtt **Vadász Ferencz özv. utóda,** illatszerész urnak **Budapesten.**

A Poudre de Serail, melyet ön feltalált, valóban kitünő és nemében páratlan, mert nemcsak az arczon láthatatlan és tartós, de egyszersmind rendes használatnál ártalmatlansága által az arczra oly különös jótékony hatást gyakorol, a minőt még eddig semmiféle arczporoná nem tapasztaltam, mely kiváló tulajdonságáért jövőben mindkedvencz arczporomat kizárólag fogom használni, és meg vagyok győződve egy felülmulhatatlan jóságáért általános elismerésnek fog örvendeni.

Tisztelettel

Blaháné Louiza.

Minden do boz POUDRE DE SERAIL a mellékel bejegyzett védjegygyel van ellátva, 60 kr. és 1 frt dobozokban; valódi minőségben csupán a fell találónál Müller J. L., ezelőtt Vadász Ferencz özv. utóda illatszerész a „Virág-irályné"-hoz, **Budapest,** koronaherczeg-utcza 2. szám kapható.

Szinpadi festékek legnagyobb választékban kaphatók.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Scharf F. János gyorssajtónyomása Kassán.